

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ وَسَلَّمَ

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

فصل اول

چيستی تربيت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ايران

طبیعی است اولین چیزی که باید در باب فلسفه تربيت رسمی و عمومی مشخص سازيم تعريف دقیق آن است ، چرا که تا معنا و مفهوم موضوع اصلی ما (در اینجا ، فلسفه تربيت رسمی و عمومی) به طور واضح و شفاف مشخص نباشد ، نمی توان مسائلی منظم و وحدت بخش در حول و حوش آن مطرح نمود

بخشی از جریان تربيت که به شکل سازماندهی شده ، قانونی ، عادلانه ، همگانی و الزامی در محدوده تحصیلات مدرسه ای (از پیش دبستانی تا متوسطه) و با محوریت دولت اسلامی و مشارکت دیگر ارکان تربيت (خانواده ، رسانه و دیگر سازمان ها) در ايران صورت می گیرد و هدف از آن فراهم آوردن مرتبه و سطحی از آمادگی اولیه برای تحقق حیات طيبه است .

ویژگی های این نوع تربیت را می توان به دو دسته تقسیم نمود

ویژگی های عام

ویژگی های خاص

ویژگی های عام

آن دسته از ویژگی ها است که معمولا در همه تربیت های رسمی و عمومی در سراسر جهان یافت می شوند

فراگیری عام داشتن، یعنی همگانی بودن

هدفمند ، سامان یافته و برنامه محور بودن

اعطای مدرک معتبر

قانونمند بودن و برخورداری از پشتوانه و حمایت قانون کشور

الزامی بودن ، یعنی اجباری بودن مشارکت همه بچه ها در آن

محوریت داشتن مدرسه (به عنوان یک جامعه کوچک) در آن

پیش نیاز بودن برای ورود به تربیت تخصصی (در دانشگاه)

عبارتند از :

ویژگی های این نوع تربیت را می توان به دو دسته تقسیم نمود

ویژگی های عام

ویژگی های خاص

ویژگی های خاص

خاص به آن دسته از خصوصیات اشاره دارد که مختص تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران با وضعیت قومی، فرهنگی و مذهبی خاص خود است و آن را از دیگر نظام های تربیتی در دیگر کشورها متمایز می سازد

عدالت محور بودن، یعنی سعی داشتن بر این که عدالت آموزشی برای آحاد ملت برقرار شود

بر پایه مشارکت بودن، یعنی در آن نهادهای دولتی و غیر دولتی مشارکت فعال دارند

تاکید داشتن بر وحدت و انسجام ملی (ضمن پذیرش تنوع فرهنگی، مذهبی و قومی)

دین محور و عقلانیت محور بودن

عبارتند از:

اهداف تربیت رسمی و عمومی

هدف نهایی از تربیت رسمی و عمومی در ایران آماده سازی اولیه فرزندان این مملکت برای رسیدن به سطحی از حیات طیبه می باشد .

این اهداف را می توان به دو دسته کلی **اهداف مشترک (برای همه دانش آموزان)** و **اهداف ویژه (ویژه گروهی خاص از دانش آموزان)** تقسیم نمود :

اهداف مشترک

منظور از اهداف مشترک مجموعه ای از صفات ، توانمندی ها و مهارت های عقلانی ، عاطفی و عملی فردی و جمعی است که در مجموع هویت جمعی ما ایرانیان را می سازند

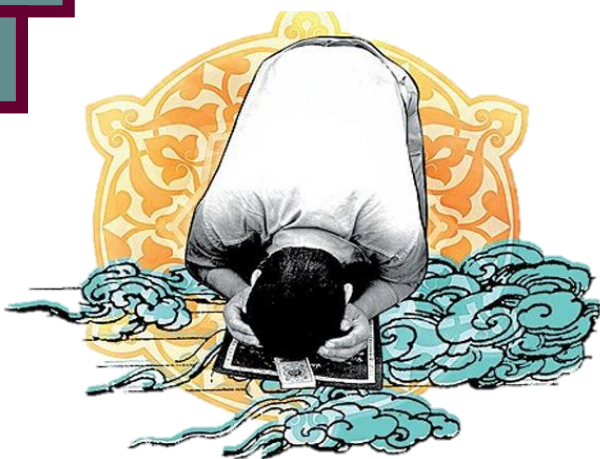
اهداف ویژه

منظور از اهداف ویژه ، شایستگی های خاص ناظر به خصوصیات فردی ، جنسیتی ، قومی / مذهبی و بومی هر شخصی است که در مجموع هویت فردی او را می سازند

به مهم ترین اهداف در هریک از این ساحت ها (آنگونه که در سند تحول بنیادین مد نظر است) اشاره می گردد :

اهداف جزئی در تربیت اعتقادی / عبادی / اخلاقی

- ۱- اصالٔ دادن به عقلانیت و تعقل در اعتقادات دینیه و دین داری)
- ۲- توجه به بعد عبادی ، عاطفیه و اخلاق عملیه در کنار هم
- ۳- مشارکت دادن مدرسه ، مسجد ، رسانه و خانواده در پرورش روحیه دین داری
- ۴- حرکت از ظاهر به باطن
- ۵- حرکت از انگیزه های دنیوی به سمت انگیزه های اخروی
- ۶- حرکت از اصلاح فرد به سوی اصلاح اجتماع
- ۷- حرکت از ارزش های انسانی به سمت ارزش های الهیه
- ۸- طرد تفکیک میان کار و عبادت و امور دنیوی از امور اخروی و معنوی

اهداف تربیت رسمی و عمومی

به مهم ترین اهداف در هریک از این ساحت ها (آنگونه که در سند تحول بنیادین مد نظر است) اشاره می گردد :

اهداف جزئی تربیت اقتصادی و حرفه ای

- ۱- شکل گیری الگوی مصرف بر اساس معیارهای اسلامی و عقلانی
- ۲- درون سازی ارزش های همچون ارزش کار و تلاش ، درآمد حلال ، انصاف و عدالت
- ۳- تعاون و انجام تعهدات حرفه ای
- ۴- توجه به کار آفرینی
- ۵- آموزش حرفه های مورد نیاز کشور و استفاده مطلوب از آخرین پیشرفت های جهان برای بروز رسانی خود در حرفه ها

اهداف تربیت رسمی و عمومی

به مهم ترین اهداف در هریک از این ساحت ها (آنگونه که در سند تحول بنیادین مد نظر است) اشاره می گردد :

اهداف جزئی تربیت زیستی و بدنی

فلسفه
تربیت
رسمی و
عمومی
ج.ا.ا

۷

۱- تقویت قوای جسمی و روانی

۲- مبارزه با عوامل ضعف و بیماری

۳- حفاظت از محیط زیست و احترام به طبیعت و ایجاد روحیه تعهد و مسئولیت پذیری نسبت به حفظ آفریده های خداوند

۴- حفظ شادابی در زندگی از طریق تفریحات و ورزش های سالم

۵- توجه به تربیت جنسی با رعایت تفاوت های جنسی متربیان در جهت تشکیل و حفظ خانواده صالح

۶- توجه به پاکیزگی و آراستگی فردی

۷- آموزش متربیان برای مراقبت از خود هنگام مواجهه با فرصت های پر خطر

۸- کسب سطحی از تربیت بدنی همگانه و زمینه سازی برای شایستگی های لازم در سطح قهرمانی

به مهم ترین اهداف در هریک از این ساحت ها (آنگونه که در سند تحول بنیادین مد نظر است) اشاره می گردد :

اهداف جزئی تربیت اجتماعی و سیاسی

- ۱- ایجاد آمادگی برای عضویت در جامعه صالح از طریق تربیت شهروندان آگاه و فعال
- ۲- ارتباط مناسب با خانواده ، خویشاوندان ، دوستان ، همسایگان ، همکاران و همشهریان و هموطنان
- ۳- تعامل سازنده با نهاد دولت و سایر نهادهای مدنی و سیاسی
- ۴- کسب اخلاق و مهارت های اجتماعی
- ۵- فراهم ساختن زمینه خروج متربی از خودمحوری ، خودکامگی و خود بزرگ بینی و استبداد رای
- ۶- تاکید بر ظلم ستیزی و عدم ظلم پذیری
- ۷- تاکید بر مدارا و تحمل عقاید مخالف و خرده فرهنگ ها (مله و جهانیه) و توجه خاص به میراث فرهنگ ایرانیه - اسلامی
- ۸- طرد تفکیک میان دین و سیاست

اهداف تربیت رسمی و عمومی

به مهم ترین اهداف در هریک از این ساحت ها (آنگونه که در سند تحول بنیادین مد نظر است) اشاره می گردد :

اهداف جزئی تربیت علمی و فن آوری

۱- آموزش علوم مورد نیاز کشور

۲- تاکید بر هماهنگی علم و دین

۳- توجه متعادل و متوازن به پژوهش های کمی و کیفی و تلفیق علم با فن آوری

۴- به کار گیری شیوه تفکر منظم علمی و منطقی ، تقویت توان تفکر انتقادی و فراهم آوردن زمینه حمایت و نوآوری

۵- توجه به چرایی آموخته ها در کنار چیسټے آموخته ها

۶- ارتباط محتوای یادگیری با زندگی فردی و اجتماعی

۷- تلفیق اخلاق با علم و فن آوری

به مهم ترین اهداف در هریک از این ساحت ها (آنگونه که در سند تحول بنیادین مد نظر است) اشاره می گردد :

اهداف جزئی تربیت هنری و زیبایی شناختی

- ۱- هدف اصلی از تربیت هنری پرورش هنرمند حرفه ای نیست ، بلکه پرورش درک زیبایی شناختی در همه متربیان است (خلق هنر کار خاص هنرمند است ، اما رمزگشایی و کشف معنای آن خاص افراد عادی و غیر اهل فن هم می تواند باشد)
- ۲- به منظور تقویت توانایی کشف رمزها و معانی مخفی در آثار هنری ، باید به پرورش خلاقیت ، پرورش حواس و قوه خیال و تخیل اهتمام ورزید
- ۳- علاوه بر تربیت همگانه هنر و رعایت انعطاف در آن ، باید زمینه گرایش و تخصص هنری در مربیان نیز فراهم گردد

